

Cover

Til Økonomiudvalget

Orientering om budskabspapir vedr. stigende udgifter til ambulant alkoholbehandling

Sagen

Ifm. forhandlingerne om overførselssagen 2021-2022 blev der efterspurgt et budskabspapir på udfordringerne med stigende udgifter til ambulant alkoholbehandling. Socialforvaltningen har udarbejdet vedlagte budskabspapir og fremhæver bl.a. takstloft som en mulig løsning.

Sagen forelægges Økonomiudvalget på aflæggerbordet til orientering.

Bilag

- ØU Orientering - Budskabspapir på udfordring med stigende udgifter til alkoholbehandling

19-08-2022

Sagsnummer i F2
2022 - 8748

Dokumentnummer i F2
1472866

Sagsnummer eDoc
2022-0180841

Sagsbehandler
Morten Frøslev Bruun

Notat

Stigende udgifter til ambulat alkoholbehandling gør området ukontrollerbart for kommunerne

19. august 2022

Ambulant alkoholbehandling er en form for behandling af alkoholmisbrug, hvor behandlingen står på, mens borgeren bor hjemme. Behandlingen er tilrettelagt efter individuelle behandlingsbehov og tager højde for borgerens evt. arbejde og andre forpligtigelser i hverdagen.

De samlede udgifter til køb af ambulat alkoholbehandling i Københavns Kommune er steget fra 6,1 mio. kr. i 2016 til 38 mio. kr. i 2021, mens andre kommuner også oplever stigninger på området.

Budskaber

- Mange borgere har brug for alkoholbehandling, og det er godt, at der er nem adgang. Omkostningerne til området er dog ikke styrbare for kommunerne, og kommunerne har ikke mulighed for at fastlægge serviceniveauet. I KK er de årlige udgifter steget med 32 mio. kr. fra 2016-2021.
- Det er u hensigtsmæssigt, at serviceniveauet på tilbuddene og dermed også omkostningsniveauet kan sættes relativt frit af de private aktører på markedet uden, at kommunen kan påvirke eller styre udgifterne. Det kan dermed ikke af kommunen sikres, at udgifterne og kravene til kvaliteten af tilbuddene hænger sammen.
- Der er behov for, at kvalitet og udgiftsniveau kan forhandles med de private leverandører, så det sikres, at man opnår mest mulig effekt af behandlingen og dermed mest mulig sundhed for borgerne. Dette kan opnås ved f.eks. at give KL eller kommunerne i et område mandat til at forhandle aftaler med leverandørerne.
- Lovgivningen bør ændres, så kommunerne kan styre udgifterne til området for at undgå at udgifter til andre områder bliver fortrængt. Det kan ske ved et takstloft, så udgifterne bliver styrbare for kommunerne.

I forbindelse med servicetjek af alkoholbehandling har Sundhedsstyrelsen anbefalet, at alkoholbehandling (leveret af kommuner såvel som private leverandører) underlægges nationale kvalitetsstandarder. Anbefalingen bakkes op af Lægeforeningen. Der bør fremadrettet arbejdes for, at disse nationale kvalitetsstandarder implementeres.

Hvad er løsningerne?

Der kan indføres et takstloft på omkostningsniveauet, og der kan sikres mandat til, at KL eller kommuner i samme område kan forhandle aftaler med private leverandører. Herudover anbefales det, at KL og regeringen arbejder for, at der indføres nationale kvalitetsstandarder for ambulans behandling.

Baggrund

Lovgivningen i dag

Borgerne har i henhold til *lovgivning*¹ frit valg af behandlingssted ved ambulans behandling, ophold på herberger og krisecentre, hvilket i kombination med fri takstfastsættelse hos private aktører medfører, at området er svært at styre – økonomisk såvel som fagligt.

Der er ikke veldefinerede krav til, hvad de private tilbud skal levere. I realiteten kan de private aktører frit fastsætte serviceniveauet – og dermed også omkostningsniveauet. Nogle steder er priserne op til fem gange højere end ved kommunens egne behandlinger. Samtidig er behandlingen anonym, hvorfor kommunerne ikke har tilstrækkelig mulighed for at kontrollere, om der reelt er leveret den lovede service, der betales for.

Godkendelse af tilbud

Leverandører af ambulans behandling kan tilbyde ydelser direkte til borgerne uden kommunal visitation, hvis tilbuddet bliver godkendt af Socialtilsynet og indgår samarbejdsaftale med mindst én kommune.

Der er ikke noget formkrav til, hvordan en samarbejdsaftale skal se ud. Kommunerne er forpligtet til at betale ydelserne, men kan ikke kontrollere, hvad der er leveret til hvem.

Takster for kommunale og private tilbud

Tabel 1 viser de fem dyreste, private tilbud af ambulans behandling baseret på en beregnet dagstakst. Til sammenligning var den gennemsnitlige dagstakst for Københavns Kommunes egne tilbud 156 kr. i 2021.

Tabel 1: Dyreste private tilbud i 2021.

Top-5	Dagstakst (kr.)	Aktivitet (helårsborger)	Udgift pr. sted (t. kr.)
1	766	1,7	466
2	492	16,6	2.974
3	391	39,8	5.693
4	238	71,3	6.179
5	223	1,2	101

¹ Sundhedsloven § 141: Kommunalbestyrelsen tilbyder vederlagsfri behandling til alkoholmisbrugere.

